

MOLITVA ZOVA

Kada zazovem Presveto Trojstvo

neka me sve sile neba i zemlje danas pridignu k Tebi.

Kada zazovem Presveto Trojstvo

neka me Sunca svjetlost i Mjeseca sjaj danas pridignu k Tebi.

Kada zazovem Presveto Trojstvo

i ako je podamnom čvrsto tlo i ako su predamnom tvrde stijene
neka me silna snaga Tvoja danas podigne k Tebi.

Kada zazovem Presveto Trojstvo

neka me snaga Tvoga raspeća, snaga Tvojega ukopa i
Tvojeg uskrsnuća danas pridigne k Tebi.

Kada zazovem Presveto Trojstvo

neka me snaga drugoga Tvojeg dolaska o sudnjem danu
danas pridigne k Tebi.

Kada zazovem Presveto Trojstvo

Tvojem se oku koje sve vidi, Tvojem se uhu koje sve čuje
prikazujem.

Kada zazovem Presveto Trojstvo

neka me danas vodi moj Bog silni, neka mi putovi Božji
budu otvoreni.

Kada zazovem Presveto Trojstvo

prepuštam se danas Tvojim zaštitničkim rukama i
zaklonu Tvojemu.

Kriste, Gospodine moj, Kriste, Spasitelju moj,

spasi me od zamki Zloga od svih koji mi naškoditi žele.

Kriste, Gospodine moj, Kriste, Spasitelju moj,

budi samnom i nadamnom bdij, jer Ti si snaga, Ti si mir.

Predajem se danas, Bože, moćnome Tvojem vodstvu.

Neka me Krist gleda iz očiju svakoga tko mi prilazi,
neka Krist bude u sluhu svakoga tko me sluša. Kriste,
moj Gospodine, moj Spasitelju.

Kada zazovem Presveto Trojstvo,

uzdigni me danas silnom snagom, snagom svojega rođenja i
svojega krštenja.

Prevela Ljerka Jovanov

PREOBRAŽAJ

Ima uzvišenih trenutaka u našem životu. Takva mjesta ne treba tražiti u prostoru, to su trenuci sreće, doživljaji slobode. Kao da u tim trenucima stupamo u središte svijeta, napuštamo sve učmalost, nisko i slušamo glas koji nam govori tko smo i koja nam je uloga u životu.

U knjizi pod naslovom *Sternstunden der Menschheit* opisuje Stefan Zweig uspjehe i ostvarenja novijeg čovječanstva. Ono veliko u ovome svijetu, iskustva su koja doživljava i koja poznaje svaki čovjek u svojem običnom, svakodnevnom životu. A tu ima i tame, i neuspjeha, i razočaranosti, ali i oduševljenja, radosti i sreće. Možda nas Bogu više mogu približiti porazi nego li uspjesi. Bol, nesreće i porazi razdiru zastor svakodnevne učmalosti koja zatamljuje ozbiljna pitanja. Možda je rečeno i istina. U svakom slučaju ne možemo ne izustiti pitanje: zašto bi Bog čovjeku mogao biti blizu samo u crnini, a ne i u sjaju? Može li ga se za ovoga života osjetiti u časovima radosti i sreće? Ima li pravo Simona Weil kada kaže da je u našem ljudskom životu spoj blizine Boga i osjećaja ljudske sreće neostvariv, nemoguć? Ili: o čemu govorimo kada kažemo da u takvim situacijama doživljavamo Boga?

Dok nas život nosi tamo—amo, dok u njemu ne znamo i ne vidimo izlaza, onda sigurno Simona Weil ima pravo tvrdeći da upravo u situaciji ponora primjećujemo kako je Bog dublji od svih dubina. Najkasnije u noći života osjećamo da je on tamniji i neprovidniji od svekolike tame nadajući se da nas prihvaća i nosi. No, vrijedi i obratno: Bog je kao magnetska sila koja nas privlači i podiže, moć koja nas međusobno povezuje. Moguće je susresti Boga i u središtu života, na vrhuncima naših težnja i sreće i to ne kao neki usputni događaj, nego kao iskustvo koje nam svojim svjetlom pomaže podnositi tegobe i tamu dana.

Očito je da ne griješe oni koji tvrde da se može živjeti samo onda kada postoje takvi vrhunci. U trenucima vrhunaca svijet nam je pod nogama. Tu čelom dotičemo nebo. Na vrhuncima života, zaboravljamo uskoću, dužnosti i zadatke koji nas pritišću i koji nam ne dopuštaju da ih se otarasimo. Jednom riječju tu pronalazimo put do sebe. Takva je samoća važan uvjet za doživljaj sreće preobraženja. Takva je sreća zapravo čudo unutarnje promjene.

U ekstatičkim trenucima ljudi postaju drugi, mijenjaju se, poput leptira izmiljuju iz skučenosti ličinke. Tu život i nije ništa drugo do krila koja su nam dana da poletimo u zagrljaj Radosti. Tek u provali takve sreće čovjek dobiva pravi oblik svojega bića, oblik koji je u njemu zapreten, ali se do sada još nije oslobodio. Tren preobraženja ispunja jezgru njegovog bića. Postoje takvi sjajni trenuci prepoznatljivi već u čovjekovim očima. Oči istina mogu biti pune straha, požudne od težnji, nemirne od traganja, no tek oči pune sreće oslikavaju sve ono što je u čovjeku najdragocjenije.

Sve do vanjštine sjaji u jednom takvom trenutku. To su trenuci susreta i doživljaja Boga. U njima nam se život ne pričinja razlomljen, fragmentaran. Tu smo i mi Božji izabranici, sinovi.

Ali, trenutke je takve sreće jedva moguće zadržati. Božja se objava ne smije uživati egoistički, za sebe. Ta mi se opomena čini suvišnom. Jer, ako je išta na ovoj zemlji stvarno egoistično onda je to bol, nesreća, zdvojnost. Egocentrična je muka straha i unutarnje ugroženosti. Egocentrizam se boli predstavlja u biološkoj prizemnosti, u strategiji preživljavanja, u trenucima kada se sve naše psihofizičke i mentalne energije usmjeruju na to da prepoznaju uzroke sila boli i da ih po mogućnosti neutraliziraju. Samo malo zubolje, da parafraziramo Wittgensteinovu misao, i objektivno najvažniji zadaci svijeta postaju subjektivno nešto drugotno. Bol je u biti egoistična, a radost i sreća su, naprotiv, oduševljavajuće zarazne, šire se i dijele kao sunčano svjetlo, sve do posljednjih zakutaka. Srednjovjekovna je filozofija za ovu istinu oblikovala rečenicu: »dobro je u svojoj punini raspršujuće rasipno« (*bonum est diffusivum sui*).

Najveća je sreća biti sudionik tuđe sreće koja nam i sama leži pri srcu, i nije ništa ljepše nego vidjeti kako netko dolazi do istine i svoje sreće. Tek je u sreći drugoga i naša sreća potpuna i stvarna. Sreća je samozaborav koji vodi do praga neba. Ta energija nebeskog privlačenja tolika je da se iz sreće konačno rađa i sila koja život ovjekovječuje, čini ga trajnim, vječnim. Nevjera je u vječni život rezultat mržnje. Netočna je, stoga tvrdnja da je pravu sreću moguće pronaći tek s onu stranu života, i da je čovjek osuđen samo na to da podnosi svoju bol i da nosi svoj križ. Naprotiv. Psihološki gledano dobro je osjetiti bezmjernost sreće da bi se mogla podnositi bol. Sreća i radost zaljubljenosti u život omogućuje vjeru u njegovu vječnost. Mislim da zbog toga i nema smisla govoriti o bezbožnicima i vjernicima, nego o srećnicima i nesrećnicima.

U životu svakoga od nas bilo je i bit će uzvišica i ponora. Ima u njemu i takvih trenutaka u kojima nam se u radosti Bog čini blizim, kada ga prepoznamo u smijehu i radosti, u sreći čovjeka do nas. Možda su takvi trenuci rijetki, ali sigurno ih ima. Sigurno je i to da su nezadrživi, nemoguće ih je predvidjeti, načiniti, aranžirati ili iznuditi. Nije ih moguće ni konzervirati, uskladištiti nego ih samo možemo zahvalno prihvaćati.

Dobro je nad time stati, promisliti. Promišljanje je gladno pitanje, zahvalno primanje koje bi trebalo biti i spremno činjenje.

Ivan Koprek

IZREKE

- Čovjeku je, kažu, potrebna dovoljna unutarnja sigurnost da bi opstao. Prava unutarnja sigurnost temelji se zacijelo na zbilji a ne na laži i izmišljotinama.
- Poniznost je priznavanje, a ne poricanje istine. Biti ponizan, po svojoj prilici, znači odati priznanje od Boga darovanoj stvarnosti.
- Pobožan vjernik je, čini se, onaj koji ne prikrađuje — psihodinamičkom prisilom — čovjeka pred Božjom zbiljom i ne umanjuje vrijednost koju ljudska osoba od Boga ima.
- Rođenje je čovjeku već odlazak na drugi svijet ili dolazak u novi svijet.
- Dobro postoji, ne-dobro ne postoji. Ali čovjek, držim, zbilja ima moć razoriti i uništiti neko dobro. Time on ništa ne stvara nego, eto, doslovce razara i ništi.
- Ne brini se, sloboda koja na zemlji postoji — sloboda je čovjekove volje — i ništa više. Ostalo je Stvoriteljeva sloboda.
- Valjda odrastao čovjek upotrebljuje svoju duševnu moć za *identifikaciju* ili poistovjećivanje tako da sama sebe poistovjećuje s onim što on *zbilja* jest, a ne s onim što on nije. Napušta ranodjetinje poistovjećivanje s *raznovrsnim* objektima koje susreće.
- Čini se da neposredna blizina i izravan susret s nekom drugom osobom, najbolje očituju koliko strah i prisila vlada nad vlastitim ponašanjem, a ne volja i ljubav.
- Ako čovjek svoju slobodu za donošenje odluke svojevrijedno dokine, neke druge zacijelo više nema.
- Kazati da psihodinamičko *nad-ja* i *unutarnji progonitelji* ne postoje, slično je nerazumno, držim, kao i reći da Boga nema. Niti su *nad-ja* i *unutarnji progonitelji* neki jasni umski dokaz za Božju opstojnost, niti se njihovim ne priznavanjem Božja opstojnost dokida.
- Ako naša ljubav ne raste i ne produbljuje se — zasigurno prestaje. Čovjekova ljubav, čini se, traje sve dok se pročišćuje od mržnje i neprijateljskih osjećaja.
- Poslušaj, sve što se s tobom zbiva ili događa — utječe na tebe. Svaki tvoj doživljaj je očito tvoj osobni doživljaj. Svaki doživljaj ili iskustvo ima odgovarajuće posljedice na doživljavatelja.

Niko Bilić